

Adam WIERZBICKI*

REKRUTACJA KANDYDATÓW DO WYŻSZEJ SZKOŁY OFICERSKIEJ IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI WE WROCŁAWIU W LATACH 1994 - 2000

Wprowadzenie

Dla Sił Zbrojnych współczesnej Polski, obok dotychczasowych zadań, pojawiają się zupełnie nowe wyzwania. Sprawna i nowoczesna armia zawsze była gwarantem stabilizacji zarówno zewnętrznej, jak i wewnętrznej kraju. W ostatnich latach jednak istotny wpływ na wizerunek Wojska Polskiego mają pojawiające się zagrożenia atakami terrorystycznymi, konieczność wywiązywania się z umów koalicyjnych zobowiązujących do podejmowania działań w odległych krańcach świata, a także liczne przeobrażenia w dziedzinie życia społecznego takie, jak: demokratyzacja, postęp technologiczny, szybki przepływ informacji i ciągły brak czasu. Powszechne staje się zacieranie granic terytorialnych, zdążanie w kierunku globalizacji życia gospodarczego i dominacja kultu pieniądza.

Wojsko Polskie, podobnie jak inne sfery życia gospodarczego i społecznego, podlega transformacji wraz z dynamiką zmian zachodzących w otaczającej je rzeczywistości. Przeobrażeniom ulegają również kryteria wymagań w stosunku do kadry zawodowej. Współczesny oficer nie może być tylko dowódcą grupy dyspozycyjnej, wykonującym ściśle określone zadania. Wymaga się od niego zdecydowanie więcej. Musi posiadać zdolność i umiejętność zjednywania sobie podwładnych, wywierania na nich wpływu i pobudzania ich do działania. Zatem oficer współczesnej armii winien być nie tylko dowódcą, ale przywódcą i liderem wojskowym. Wymaga się od niego, by był człowiekiem o szerokich horyzontach intelektualnych, niezwykle kreatywnym i twórczym w działaniu, otwartym na wszelkie innowacje organizacyjno – techniczne i stale doskonalącym swoje kwalifikacje kierownicze i menedżerskie¹.

* mgr Adam WIERZBICKI – Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych

¹ W. Horyń, *Uwarunkowania funkcjonowania liderów wojskowych*, [w:] M. Kaliński (red.), *Lider wojskowy u progu XXI wieku*, Warszawa 2003, s. 66-67.

Cechy przydatne współczesnemu oficerowi można kształtować w oparciu o dobrze skonstruowany i realizowany na wysokim poziomie dydaktycznym program kształcenia, urzeczywistniany w nowoczesnej uczelni wojskowej, zintegrowanej z powszechnym systemem edukacji. W uczelni, w której do priorytetowych zadań kadry dydaktycznej i dowódczej należy wyzwalanie aktywności studentów i utrwalanie w nich potrzeby ciągłego doskonalenia wiedzy i umiejętności². Dostrzeganie istotności tego zagadnienia uzasadnia teza, iż aktywność człowieka przyczynia się bezpośrednio do jego rozwoju na każdym etapie życia. Jednocześnie poprzez inicjatywę (działanie), człowiek uczy się odpowiedzialności względem siebie i społeczeństwa, czego nie można powiedzieć o ludziach pasywnych - biernych³. W kontekście zadań stawianych Siłom Zbrojnym bardzo dużo zależy bowiem od inicjatywy oficerów, ich przedsiębiorczości i aktywności, od dostrzegania złożonych problemów i umiejętności ich rozwiązywania oraz od samodzielnego uczenia się⁴.

W procesie dydaktycznym wyższej uczelni wojskowej jednym z zasadniczych problemów wydaje się być nabór odpowiednich kandydatów na żołnierzy zawodowych. Najodpowiedniejszy, z punktu widzenia potrzeb wojska, byłby człowiek młody, ale już dojrzały emocjonalnie. Posiadający sprecyzowaną wizję tego, co chce robić w życiu, odporny na trudy życia wojskowego, odważny, ale i rozważny, a ponadto bardzo sprawny fizycznie. O szerokiej wiedzy ogólnej, a przy tym o umyśle otwartym na intensywne wchłanianie nowych porcji wiedzy.

Będąc w zgodzie z założonymi kryteriami, istotne jest, by problematyka rekrutacji i weryfikacji kandydatów pozostawała zawsze w stałym obszarze zainteresowania wszystkich tych, którym zależy na pozyskaniu wyłącznie najlepszych kandydatów na oficerów kształconych w wyższych uczelniach wojskowych.

Czy tak zawsze bywało? Z doświadczeń działalności Wyższej Szkoły Oficerskiej im. T. Kościuszki wynika, że w latach 1994-2000 kilkakrotnie zmieniano i udoskonalano metody kwalifikowania kandydatów, wypracowane w latach poprzedzających jej powstanie i stosowane w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych.

W 1991 roku wdrożono do realizacji w całym szkolnictwie wojskowym – uniwersalny system rekrutacji kandydatów do wyższych szkół oficerskich. System ten ograniczał się do sprawdzenia wiedzy ogólnej kandydata (z matematyki, fizyki, historii, języka polskiego, nauki o społeczeństwie i języka obcego) oraz sprawności fizycznej. Daleko idąca uniwersalność systemu naborów nie zawsze uwzględniała specyfikę poszczególnych uczelni wojskowych. Ponadto wysoka średnia ocen na świadectwie maturalnym kandydata, w globalnej ocenie, nie stwarzała obiektywnego narzędzia pozwalającego na stopniowanie wartości zdającego z uwagi na duże, w ówczesnym czasie, różnice poziomów kształcenia w szkołach średnich.

W 1992 roku w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych, Andrzej Michaluk opracował nowatorską, jak na owe czasy, procedurę rekrutacji kandydatów

² R. Kałużny, *Kształcenie przez aktywne uczestnictwo*, Wrocław 2005, s. 104-105.

³ J. Szczepański, *Inicjatywa, awans, powodzenie*, [w:] Polski Uniwersytet Ludowy nr 3/46, Warszawa 2000, s. 26.

⁴ J. Maciejewski, *Wyznaczniki profesjonalizacji oficerów Wojska Polskiego w kontekście globalizacji. Wybrane aspekty socjologiczne*, [W:] Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych 2004 nr 4, s.105.

opartą na proporcjonalnym przydziale punktów poszczególnym obszarom egzaminowania⁵. Zgodnie z sugestią autora, każdy z pięciu obszarów oceniania (test wiedzy, test sprawności fizycznej, badania psychologiczne, rozmowa kwalifikacyjna i wyniki ze szkoły średniej) miał podlegać odrębnej klasyfikacji z zastosowaniem jednolitej skali punktowej. Autor zakładał, że ranga poszczególnych obszarów oceniania nie będzie jednakowa. Proponował potrzebę wprowadzenia współczynników (rang) różnicujących udział poszczególnych obszarów w ustalaniu końcowej klasyfikacji. Niestety koncepcji tej nie udało się w pełni wdrożyć do praktycznej realizacji podczas naboru kandydatów do WSO im. Tadeusza Kościuszki. Jednym z powodów był brak, w ówczesnym okresie, precyzyjnych sformułowań dotyczących oczekiwań względem kandydatów na oficerów⁶.

W kolejnych latach w trakcie rekrutacji korzystano z doświadczeń A. Michaluka, jednakże nie znaleziono skutecznej metody doboru kandydatów na studia w uczelniach wojskowych. Stosowano wprawdzie dalej zasadę przewartościowania wyników uzyskanych przez kandydatów w trakcie egzaminów na odpowiednią ilość punktów, lecz praktycznie co roku dokonywano modyfikacji tego systemu. W 1998 roku ograniczono zakres testu wiedzy wyłącznie do matematyki i języka obcego, a w roku 1999 szczególną wagę nadano ocenie znajomości języka angielskiego. W dalszym ciągu istotnym elementem postępowania kwalifikacyjnego był test ze sprawności fizycznej oraz rozmowa kwalifikacyjna⁷.

Analiza porównawcza wyników z postępowania kwalifikacyjnego kandydatów do Wyższej Szkoły Oficerskiej im. T. Kościuszki w latach 1994-2000⁸

W 1994 roku postępowaniem kwalifikacyjnym objęto tylko kandydatów na Wydział Wojsk Zmechanizowanych WSO im. T. Kościuszki, bowiem limit miejsc przewidywał wyłącznie nabór 70 słuchaczy na kierunek zmechanizowany. Tylu też podchorążych przyjęto na pierwszy rok studiów. Do postępowania kwalifikacyjnego zgłosiło się 508 kandydatów, co w porównaniu z ilością miejsc dawało niewiarygodną wręcz liczbę chętnych na miejsce – 7,25⁹. W grupie osób zdających egzamin wstępny do WSO było między innymi:

- 51 absolwentów liceów wojskowych (zakwalifikowano 16 kandydatów);
- 77 synów żołnierzy zawodowych (zakwalifikowano 16 kandydatów);
- 43 żołnierzy zasadniczej służby wojskowej (zakwalifikowano 1 kandydata).

Tak dużej liczby kandydatów przypadających na jedno miejsce nie było nigdy wcześniej. Podobna sytuacja nie powtórzyła się również w latach następnych. Przyczy-

⁵ A. Michaluk (red.), *Kwalifikowanie kandydatów do WSOWZ*. Praca badawcza, Wyd. WSOWZ, Wrocław 1992 - 1994.

⁶ A. Michaluk (red.), *op.cit.* s. 61.

⁷ Rozkaz Komendanta WSO im. T. Kościuszki Nr 32 z dn.18.06.1999 r. w sprawie przeprowadzenia rekrutacji kandydatów na I rok studiów w WSO im. T. Kościuszki na rok akademicki 1999/2000. [w:] Teczka rozkazów Komendanta WSO im. T. Kościuszki - 1999 rok, Archiwum Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych.

⁸ Przy opracowaniu materiału analitycznego korzystano z dostępnej dokumentacji archiwalnej Oddziału Kształcenia Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych z lat 1994 - 2000.

⁹ Dla porównania średnia liczba kandydatów na jedno miejsce w latach 1991-1993 kształtowała się na poziomie: [1991 - 1,56]; [1992 - 1,69]; [1993 - 2,02].

ny niespotykanej dotąd sytuacji należy dopatrywać się nie we wzroście zainteresowania młodzieży studiami w uczelni wojskowej, a raczej w drastycznym ograniczeniu limitu przyjęć (pięciokrotnie w stosunku do roku 1993)¹⁰.

W **1995** roku dokonano modyfikacji dotychczas obowiązującego systemu kwalifikacji kandydatów. Podczas egzaminu wstępnego brano pod uwagę:

1. Oceny na świadectwie maturalnym:

- za średnią ocen na świadectwie maksymalnie kandydat mógł uzyskać 75 punktów;
- za ocenę z przedmiotów kierunkowych (matematyka, języka polski, język obcy, fizyka) przyznawano maksymalnie po 5 punktów dodatkowo.

2. Oceny za test wiedzy:

- matematyka, język obcy, język polski, fizyka, historia – maksymalnie po 30 punktów;
- podstawy nauk o społeczeństwie – maksymalnie 20 punktów;
- razem za test wiedzy kandydat mógł uzyskać maksymalnie 160 punktów.

3. Oceny za praktyczny test sprawności fizycznej:

- za każdą konkurencję po 40 punktów – maksymalnie za test 160 punktów;

Do kwalifikacji przystąpiło 515 kandydatów, z których na pierwszy rok studiów przyjęto 75 podchorążych (70 - w terminie zasadniczym i 5 - w ramach miejsc rektorskich). W toku postępowania kwalifikacyjnego kandydaci uzyskali następujące oceny ogólne:

1. Test wiedzy

OCENA	LICZBA UZYSKANYCH OCEN, Z TEGO:			
	Wszyscy zdający	%	Przyjęci	%
Bardzo dobra	4	0,8	4	5,3
Dobra	114	22,1	37	49,4
Dostateczna	344	66,8	33	44,0
Niedostateczna	53	10,3	1	1,3
OCENA ŚREDNIA	3,13	-	3,59	-

¹⁰ R. Kałużny, *Wyższe szkoły oficerskie wojsk lądowych w Polsce w latach 1967–1997*, Zielona Góra 2005, s. 147–148.

2. Praktyczny test sprawności fizycznej

OCENA	LICZBA UZYSKANYCH OCEN, Z TEGO:			
	Wszyscy zdający	%	Przyjęci	%
Bardzo dobra	47	9,1	29	38,7
Dobra	204	39,6	33	44,0
Dostateczna	147	28,6	10	13,3
Niedostateczna	117	22,7	3	4,0
OCENA ŚREDNIA	3.58	-	4,17	-

Na studia przyjęto kandydatów z następującymi ocenami:

		Liczba przyjętych
Oceny za test wiedzy	bez ocen niedostatecznych	74
	z jedną oceną niedostateczną	1
Oceny za praktyczny test sprawności fizycznej	bez ocen niedostatecznych	72
	z jedną oceną niedostateczną	3

Kandydaci przyjęci do uczelni uzyskali średnią ocenę 3,59 z testu wiedzy i 4,17 z testu sprawności fizycznej.

W 1996 roku zmieniono po raz kolejny obowiązujący system oceniania kandydatów, w ten sposób, że młody człowiek zdający egzamin wstępny mógł otrzymać łącznie 485 punktów, z tego:

- 125 punktów /tzw. wniesionych/;
- 170 punktów za test wiedzy, w tym: za matematykę, fizykę, język polski i język obcy maksymalnie po 30 punktów, a za historię i podstawy nauk o społeczeństwie maksymalnie po 20 punktów;
- 160 punktów za test sprawności fizycznej;
- 30 punktów dodatkowych za rozmowę kwalifikacyjną.

W trakcie postępowania kwalifikacyjnego na limit 99 kandydatów przyjęto 102 słuchaczy (3 - w ramach miejsc rektorskich). Do egzaminu wstępnego przystąpiło 375 osób. Najlepszy kandydat w toku postępowania kwalifikacyjnego uzyskał 336 punktów. Średnia punktów zdobytych przez wszystkich zdających wyniosła 201,6. W poszczególnych blokach testowych uzyskano następującą średnią liczbę punktów:

BLOK TESTOWY	Średnia liczba zdobytych punktów	Najlepszy wynik uzyskany przez kandydata
Punkty wniesione	22,6	79
Test wiedzy	84,9	110
Test sprawności fizycznej	87,8	130
Punkty dodatkowe	18	23

Praktyczny test sprawności fizycznej zdało 261 kandydatów, z tego: 16 na ocenę bardzo dobrą, 121 na dobrą, a 124 na ocenę dostateczną. Dla pozostałych (114) test ten okazał się za trudny. Niemniej jednak wynik ten można ocenić jako zadawalający, bowiem wśród przyjętych do uczelni nie było kandydata z oceną niedostateczną z testu sprawności fizycznej, co miało miejsce w 1995 roku.

Niezbyt korzystnie przedstawiają się natomiast wyniki z testu wiedzy (średnia ocen 2,36) co świadczy, z jednej strony o bardzo słabym przygotowaniu kandydatów, a z drugiej o skali trudności przygotowanych na egzamin zagadnieniach. Niestety był to kolejny rok, kiedy podczas naboru do WSO im. T. Kościuszki zostali przyjęci kandydaci z oceną niedostateczną z tego testu:

OCENA Z TESTU WIEDZY	Wszyscy zdający	Kandydaci przyjęci
Bardzo dobra	0	0
Dobra	36	34
Dostateczna	62	22
Niedostateczna	277	46
OCENA ŚREDNIA	2,36	2,88

W 1997 roku podczas postępowania kwalifikacyjnego, jako kryterium oceny przyjęto:

- punkty wniesione – 60 możliwych do uzyskania;
- test wiedzy ogólnokształcącej – maksymalnie 150 punktów (zrezygnowano z pytań w zakresie podstaw nauk o społeczeństwie);
- sprawność fizyczna – 160 punktów do zdobycia;
- rozmowa kwalifikacyjna (ocena cech osobowych) – maksymalnie 30 punktów;
- wyniki badań psychologicznych.

Limit przyjęć kandydatów na ten rok akademicki określono na poziomie 200 podchorążych. Do postępowania kwalifikacyjnego zgłosiło się 429 kandydatów, z tego:

- 40 – żołnierze w służbie czynnej;
- 76 – synowie żołnierzy zawodowych.

Wyniki egzaminu wstępnego w 1997 roku wykazują nieco wyższy poziom zarówno wiedzy, jak i sprawności fizycznej kandydatów. Niestety, w porównaniu do roku 1996, wysoka sprawność fizyczna kandydatów nie oznaczała również dobrze zdanego testu wiedzy, czy też uzyskania dobrego wyniku punktowego z pozostałych obszarów podlegających ocenie. W toku postępowania kwalifikacyjnego na pierwszy rok studiów przyjęto 199 kandydatów. Kandydaci w trakcie postępowania kwalifikacyjnego uzyskali następujące oceny z testu wiedzy i testu sprawności fizycznej:

OCENA	Liczba ocen z testu wiedzy	Liczba ocen z testu sprawności fizycznej
Bardzo dobra	0	27
Dobra	75	98
Dostateczna	206	168
Niedostateczna	148	136
OCENA ŚREDNIA	2,83	3,04

W 1998 roku limit przyjęć do WSO im. T. Kościuszki określono na 186 kandydatów, z tego: na Wydział Wojsk Zmechanizowanych - 150, a Wydział Inżynierii Wojskowej - 36 podchorążych. System oceny pozostał bez zmian. Do postępowania kwalifikacyjnego przystąpiło 507 osób, z których na pierwszy rok studiów przyjęto 190 kandydatów, z tego: na WWZ - 153, a na WIW - 37. Średnio na jedno miejsce przypadało 2,67 kandydata. Wśród kandydatów - 59 wywodziło się z rodzin o tradycjach wojskowych. Przeważali kandydaci z rodzin robotniczych /274 osoby/, było również liczne grono zdających, których rodzice już przeszli na emeryturę lub pobierali świadczenie rentowe /90 osób/. Niewielu natomiast było kandydatów z rodzin, w których ojciec legitymował się wyższym wykształceniem /tylko 55 osób/. W grupie zdających - 35 kandydatów odbywało zasadniczą służbę wojskową lub było słuchaczami szkół chorążych.

W procesie kwalifikowania kandydaci uzyskali następujące wyniki z testu wiedzy i testu sprawności fizycznej:

OCENA	Liczba uzyskanych ocen z testu wiedzy	Liczba uzyskanych ocen z testu sprawności fizycznej
Bardzo dobra	0	36
Dobra	151	130
Dostateczna	179	199
Niedostateczna	177	142
OCENA ŚREDNIA	2,95	3,12

Najwyżej sklasyfikowany kandydat przyjęty do uczelni uzyskał 280 punktów na 400 możliwych a najniżej oceniony, ale także przyjęty uzyskał 200 punktów.

W porównaniu z poprzednim rokiem tendencja niskiego poziomu wiedzy i sprawności fizycznej kandydatów utrzymała się na stałym, niestety niskim poziomie. Zwiększenie limitu przyjęć do uczelni wpłynęło na pogorszenie „jakości” kandydatów, co zapewne skutkowało problemami dydaktyczno – wychowawczymi w trakcie studiów.

Rok **1999** był wyjątkowy w „dziejach” naborów kandydatów do Wyższej Szkoły Oficerskiej im. Tadeusza Kościuszki, bowiem po raz pierwszy do kwalifikacji przystąpiły kobiety. Limit przyjęć na pierwszy rok studiów określono na 210 słuchaczy, w tym na kierunki: dowodzenie pododdziałami zmechanizowanymi - 150; budownictwo - 30; chemię – 30.

W roku tym nieco zmodyfikowano system premiowania kandydatów. W toku postępowania kwalifikacyjnego każdy zdający mógł uzyskać następującą ilość punktów:

- punkty wniesione – 70 możliwych;
- test wiedzy – 200 możliwych, z tego: matematyka i język obcy po 100;
- test sprawności fizycznej – 100 możliwych;
- rozmowa kwalifikacyjna – 30 możliwych.

Do kwalifikacji przystąpiło 604 kandydatów, w tym 5 kobiet. W toku postępowania weryfikacyjnego na pierwszy rok studiów przyjęto 210 podchorążych, w tym 3 kobiety. Najwyżej oceniony kandydat wśród zdających uzyskał 332,5 punktu na 400 możliwych (średnia ocen na świadectwie dojrzałości 6,00 !). Najwyżej sklasyfikowana kobieta na liście przyjętych zajęła 53 lokatę (245 punktów).

Inne dane dotyczące grupy zdających:

- średnia uzyskanych punktów z obszaru punktów wniesionych wyniosła -16,9 (u kandydatów na budownictwo i chemię - 28,9);
- średnia punktów z testu wiedzy - 58,5 (na WIW - 59,5);
- średnia punktów z testu sprawności fizycznej - 44,3 (na WWZ 60,4);
- średnia punktów podczas rozmowy kwalifikacyjnej - 12 na 30 możliwych.

Niska klasyfikacja punktowa z obszaru punktów wniesionych (16,9 na 70 możliwych) wynikała przede wszystkim z bardzo niskich ocen (język polski, język obcy, matematyka, fizyka lub chemia) na świadectwie dojrzałości u większości kandydatów. 12 punktów na 30 możliwych z rozmowy kwalifikacyjnej można tłumaczyć brakiem przez kandydatów osiągnięć w nauce, w sporcie, czy też nieposiadaniem przez nich specjalnych lub dodatkowych uprawnień. Wynik z rozmowy kwalifikacyjnej byłby jeszcze niższy, gdyby nie dość duża grupa kandydatów o wojskowych tradycjach rodzinnych (89 zdających), za które premia podczas rozmowy wynosiła 15 punktów.

Godny odnotowania jest również fakt, że do kwalifikacji przystąpiło znacznie więcej kandydatów wywodzących się z rodzin, gdzie choćby jedno z rodziców posiadało wyższe wykształcenie (prawie 34 %), z rodzin robotniczych (pod uwagę wzięto zawód ojca) wywodziło się prawie 61 % kandydatów, natomiast tylko około 5,5 % zdających rodzice byli rolnikami. Należy także odnotować, że w toku postępowania kwalifikacyjnego 4 kandydatów zdawało egzamin po raz trzeci, i aż 55 po raz drugi. Z grupy tej na studia przyjęto 25.

W **2000** roku o 210 miejsc ubiegało się 912 kandydatów, w tym 141 kobiet. Postępowanie kwalifikacyjne prowadzone było według schematu z 1999 roku i obejmowało:

- punkty wniesione;
- teoretyczny sprawdzian wiedzy z matematyki i języka obcego;
- praktyczny sprawdzian z wychowania fizycznego;
- rozmowę kwalifikacyjną.

W wyniku przeprowadzonych egzaminów na poszczególne kierunki studiów zakwalifikowano 210 kandydatów, w tym 29 kobiet. Po złożonych odwołaniach, w ramach 5 % limitu miejsc rektorskich przyjęto dodatkowo 14 kandydatów, w tym 1 kobietę. W trakcie postępowania kwalifikacyjnego najlepszy kandydat uzyskał wynik 314 punktów na 400 możliwych. Najwyżej oceniona kobieta zajęła siódme miejsce na ogólnej liście sklasyfikowanych kandydatów i uzyskała 280,5 punktu. Wśród kandydatów było:

- 7 - absolwentów liceów wojskowych,
- 90 - synów żołnierzy zawodowych,
- 39 - żołnierzy zasadniczej służby wojskowej.

Z tej grupy na studia zakwalifikowano:

- 7 - absolwentów liceów wojskowych,
- 40 - synów żołnierzy zawodowych,
- 6 - żołnierzy zasadniczej służby wojskowej.

W trakcie egzaminów kandydaci uzyskali następujące wyniki:

OBSZAR POSTĘPOWANIA KWALIFIKACYJNEGO	Uzyskane wartości punktowe		
	Przyjęci	Wszyscy zdający	
Punkty wniesione (70 możliwych do uzyskania punktów)	23,72	17,80	
Matematyka (100 możliwych)	66,49	45,97	
Język obcy (100 możliwych)	69,97	55,73	
Test wiedzy ogółem: <i>Matematyka + język obcy</i> (200 możliwych)	134,23	98,72	
Rozmowa kwalifikacyjna (30 możliwych)	13,62	9,91	
Praktyczny test sprawności fizycznej (100 możliwych do uzyskania punktów)	mężczyźni	50,31	36,4
	kobiety	54,79	38,9

Rekordowa, w porównaniu do lat ubiegłych, liczba kandydatów, którzy ubiegali się o przyjęcie w 2000 roku do WSO im. T. Kościuszki wynikała z zapowiedzi o zaprzestaniu naboru w następnych latach. Tak też się stało. Rekrutacja w 2000 roku zamknęła rozdział dotyczący rekrutacji do Wyższej Szkoły Oficerskiej im. T. Kościuszki na zawsze. W latach 2001-2003 nie przeprowadzano naboru na pierwszy rok studiów w uczelni. Natomiast z dniem 30 września 2002 roku WSO im. T. Kościuszki została zlikwidowana i na jej bazie powstała nowa jakościowo Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych. Pierwszy nabór do tej Uczelni został przeprowadzony dopiero na przełomie czerwca i lipca 2004 roku i według już zdecydowanie innych kryteriów.

Uogólnienia i wnioski

Przełom XX i XXI wieku był dla Wojska Polskiego okresem głębokich reform, prowadzonych w ramach transformacji ustrojowej państwa, a także związanych z koniecznością dostosowania polskiej armii i systemu obronnego do wymogów wynikających z członkostwa w Sojuszu Północnoatlantyckim. Jednym z ważniejszych problemów, przed jakimi stanęły ówczesne Siły Zbrojne, było podjęcie reformy szkolnictwa wojskowego, mającego na celu m.in. dostosowanie potrzeb kształcenia kandydatów do liczebności armii określonych w kolejnych planach rozwoju Sił Zbrojnych RP. Wieloletnie doświadczenia z przeprowadzanych naborów do Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych wskazują, że ze względu na konieczność zapewnienia potrzeb kadrowych wojska, szkoła była zmuszona przyjąć określoną limitem liczbę podchorążych, którzy niejednokrotnie nie spełniali kryteriów kwalifikacyjnych.

Rekrutacje do Wyższej Szkoły Oficerskiej im. Tadeusza Kościuszki w latach 1994 – 2000 charakteryzują się względnie dużą liczbą kandydatów ubiegających się o indeks, przypadającą na jedno miejsce. W analizowanym okresie wskaźnik ten utrzymywał się na średnim poziomie - około 4,26 kandydata na jedno miejsce i najwyższy był w 1994 r. – 7,25, a najniższy w 1997 r. – 2,16.

	ANALIZOWANE LATA						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Liczba przydzielonych miejsc	70	70	99	200	186	210	210
Liczba kandydatów	508	515	375	429	507	604	912
Liczba przyjętych na studia	70	75	102	199	190	210	210
Średni wskaźnik procentowy kandydatów przypadających na jedno miejsce	7,25	6,87	3,68	2,16	2,67	2,88	4,34
Średni wskaźnik procentowy kandydatów przypadających na jedno miejsce w okresie 1994 - 2000	4,26						

Charakterystyczne dla tamtego okresu jest to, że trudności na rynku pracy dla absolwentów szkół wyższych, stosunkowo wysoki prestiż zawodu oficera oraz coraz mniejsze zapotrzebowanie Sił Zbrojnych na absolwentów uczelni wojskowych sprawi-

ły, że wyższe szkolnictwo wojskowe stało w obliczu pewnego nadmiaru kandydatów na I rok studiów. Nadmiar ilościowy kandydatów nie zawsze szedł w parze z reprezentowanym przez nich poziomem wiedzy ogólnej, wymaganej znajomości języka obcego i wysokiej sprawności fizycznej.